§ 105
Yleisten töiden lautakunta käsittelee Helsingin ekologisesti kestävän rakentamisen ohjelman osa B:stä (infrarakentaminen) annetut lausunnot

HEL 2011-000466 T 10 00 00

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti lähettää tarkistetun ehdotuksen Helsingin ekologisesti kestävän rakentamisen ohjelmaksi (osa B, infrarakentaminen) kaupunginhallitukselle.

Käsittely

Esittelijän muutos: Poistetaan liitteen 1 sivulta 7 otsikon "Kaavamääräys" alla olevasta kappaleesta toinen virke.

Esittelijä

tulosryhmän johtaja
Olavi Tikka

Lisätiedot

Olavi Tikka, tulosryhmän johtaja, puhelin: 310 38805
olavi.tikka(a)hel.fi

Liitteet

1	Helsingin kaupungin ekologisesti kestävän rakentamisen ohjelma vuosille 2012 - 2018, osa B infrarakentaminen
2	Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä 30.9.2011
3	Helsingin energian johtokunta 13.9.2011 § 53
4	Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunta 18.10.2011 § 73
5	Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä 13.9.2011
6	Kaupunkisuunnittelulautakunta 4.10.2011 § 321
7	Kiinteistölautakunta 20.10.2011 § 502
8	Liikennelaitos - liikelaitoksen johtokunta 6.10.2011 § 154
9	Rakennuslautakunta 30.8.2011 § 333
10	Teknisen palvelun lautakunta 8.9.2011 § 168
11	Ympäristölautakunta 23.8.2011 § 264

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Kaupunginhallitus	Esitysteksti Liite 1
HKR-Rakennuttaja	Esitysteksti Liite 1

Päätösehdotus

Yleisten töiden lautakunta päättänee lähettää tarkistetun ehdotuksen Helsingin ekologisesti kestävän rakentamisen ohjelmaksi (osa B, infrarakentaminen) kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

Yleisten töiden lautakunta päätti 7.6.2011 esittää luonnoksen Helsingin ekologisesti kestävän rakentamisen ohjelma osa B:stä kaupungin hallitukselle. Hallintokeskus lähetti ohjelman lausuntokierrokselle ja pyytää nyt yleisten töiden lautakunnalta raportin mahdollista tarkistamista ja lausuntoa.

Helsingin ekologisesti kestävän rakentamisen ohjelma oli yksi Helsingin ekologisen kestävyyden ohjelman (HEKO) päätavoitteista ja toimenpiteistä (HEKO toimenpide 4.1.1), jotka kaupunginhallitus hyväksyi 16.5.2005 ohjeellisina noudatettaviksi. Tämä toimenpide jakaantui kolmeen osa-alueeseen: A - Julkiset palvelurakennukset, B – Infrarakentaminen ja C – Asunnot. Osa A hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 15.6.2009.

Päävastuutahona osille A ja B on rakennusvirasto.

Tässä ohjelmassa määritellään kaupungin käytettävissä olevat keinot ja mahdollisuudet ekologisesti kestävän infrarakentamisen edistämiseen sekä selvitetään eri toimijatahojen roolit ja vastuut. Ohjelma käsittelee infrastruktuurin rakentamista sen koko elinkaaren aikana. Ohjelman tavoitteena on olla konkreettinen työkalu ekologisesti kestävän infrarakentamisen edistämisessä.

Ohjelman rakenne on seuraava:

A-osassa esitetään Helsingin ekologisen rakentamisen taustat ja ohjelman sisältöön vaikuttaneet tekijät.

B-osassa esitetty toimenpideohjelma on jaettu neljään elinkaaren päävaiheeseen, jotka ovat kaavoitus ja esisuunnittelu, suunnittelu, rakentaminen sekä käyttö ja ylläpito. Lisäksi päävaiheisiin sisältyy eri elinkaarivaiheille ja kaupungin toimijatahoille yhteisiä tavoitteita kokoava osio. Elinkaarivaiheille on esitetty yhteensä kolmesta viiteen tavoitetta, joiden saavuttamiseksi on määritelty keinot. Keinoja on puolestaan kuvattu esittämällä toteuttamisesta vastaava virasto, osallistuvat tahot, aikataulu ja resurssitarpeet.

C-osassa on kuvattu nykytila-analyysin tulokset ekologisten näkökohtien huomioon ottamisesta kaupungin virastojen toiminnassa.

Lausunnot

Lausunnot saatiin kaupunkisuunnittelulautakunnalta, kiinteistölautakunnalta, rakennuslautakunnalta, ympäristölautakunnalta, HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymältä, Helsingin Satama liikelaitoksen johtokunnalta, Helsingin Energian johtokunnalta, Teknisen palvelun lautakunnalta, Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymältä ja liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunnalta.

Useassa lausunnossa on todettu, että ohjelma on hyvä ja kattava kokonaisuus. Ohjelma edistää kaupungin ekologisesti kestävää rakentamista. Ohjelma on kuitenkin haastava ja vaatii toteutuakseen hyvää yhteistyötä hallintokuntien kesken sekä riittävän määrän resursseja.

Lausunnot sisältävät ohjelmaa täydentäviä ehdotuksia, jotka on mahdollisuuksien mukaan huomioitu.

Saadut lausunnot ovat esityslistan liitteenä.

Lausuntojen perusteella ohjelmaan on tehty mm. seuraavat muutokset:

Osiin A ja C tehdyt muutokset:

2.1 (s.14) Päivitettiin tieto, että laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta (1257/2010) on annettu.

2.9 (s.21) Lisätty Valtioneuvoston (2008) energia- ja ilmastostrategia, Valtioneuvoston tulevaisuusselonteko sekä uuden tulevaisuus selonteon valmisteluun esitetty ministerityöryhmä.

2.9 (s.21) Lisätty EU:n valkoinen kirja.

2.10 (s.23) Päivitetty ERA17 toimenpideohjelma vastaamaan nykyhetkeä.

2.12 (s.23) Päivitetty jäteverolaki vastaamaan vahvistettua lakia.

3.5 (s.27) Päivitetty pohjavesialueet.

3.5 (s.28) Lisätty rakennustapaohjeen kuvaukseen, että tärkeillä pohjavesialueilla ei esimerkiksi sallita lämpökaivojen poraamista.

3.5. (s.28) Korjattu ja tähdennetty rakennusjärjestyksen ja rakentamistapaohjeen sisältökuvausta hulevesien ja pohjavesialueelle rakentamisen osalta.

10.3 (s.58) Korjattiin kaupunkisuunnitteluviraston esittelytekstiä.

10.9 (s.80) Korjattu HKL:n kuvausta.

10.12 (s.89) Korjattu HSY:n esittelyä.

10.13 (s.92) Lisätty HSL:sta oma kappale.

LIITE12
Lisätty puuttuva liite HEKO:sta.

Osaan B (Toimenpideohjelma) tehdyt muutokset:

Kaikille toimenpiteille määriteltiin kullekin pääosin vain yksi vastuutaho, yhteistyötahoja merkittiin useampia.

Toimenpiteiden toteutusajat muutettiin siten, että toteutus alkaa vuodesta 2013 eteenpäin. Toteutusjaksoja on pääosin kaksi: 2013-2015 ja 2015-2018.

5. Kaavoitus ja esisuunnittelu
5.1.2 Lisättiin ilmanlaatuvaikutuksien huomioiminen kaavavaikutusten arviointiin.
5.2.2 Lisättiin tulvariskeistä tiedottaminen. 5.3 Jaettiin kaikki kolme toimenpidettä viiteen, korostettiin seudullista yhteistyötä.
5.4.1 Korjattiin, että infrarakentamista tulee ennakoida jo yleispiirteisessä suunnittelussa ennen kaavoitusta.

6. Kaavoitus
6.1.1 Lisättiin pilottihankkeista viestiminen
6.1.2 Lisättiin uusi toimenpide koskien esirakentamista
6.1.4 - 6.1.5 Lisättiin tulvareittien suunnittelu sadevesitulvien ehkäisykeinona
6.2.1 Lisättiin pöly ja muut ilmansaasteet sekä melu ja tärinä työmaan ympäristövaikutusten kartoittamiseen
6.3.4 Jaettiin kahteen toimenpiteeseen: 6.3.4.viemäriveden hukkalämmön hyödyntäminen kaukolämmössä ja 6.3.5. Kaukolämmön ja jäähdytyksen synergiat.

7 Rakentaminen
7.1.1 Vaihdettiin olemassa olevien hankintakriteerien käyttäminen niiden laatimisen sijaan.
7.1.2 Lisättiin muiden kuin sertifioitujen ympäristöjärjestelmien kelpoisuus
7.2.4 Poistettiin, koska kone- ja kalustohankintojen päästörajat ovat jo vakiintunut käytäntö
7.2.5- 7.2.4 Vaihdettiin pilaantuneiden maiden kuljetus tarkoittamaan louheiden kuljetuksia. Yhteiskäyttötunnelin sijasta tarkoitetaan luolaa.
7.2.6 - 7.2.5 Poistettiin eniten jätteitä työmailla kierrättäneiden palkitseminen.

Käyttö ja ylläpito
8.2.5 Poistettiin palkkio- sanktiomallit ylläpidon jätemäärien vähentämisessä.

Kuvat: Kuvasta 2 (sivu 13) poistettiin happamoituminen ja alailmakehän otsoni Kuvaan 9 (sivu 54) vaihdettiin HSY Vesi - HSY:n Vesihuolto.

Yhteenveto

Ekologisen rakentamisen ohjelman laatimistyö oli varsin haastava ja resursseja vaativa tehtävä. Ilmastonmuutokseen, energiatehokkuuteen, energian säästöön ja muihin ekologiseen rakentamiseen vaikuttavien elementtien kehitys on tällä hetkellä äärimmäisen nopeaa.

Ne lausunnoissa tehdyt korjaus- tai parannusehdotukset, joita ei ole nyt ohjelmaan viety, tullaan huomioimaan ohjelmaa myöhemmin päivitettäessä.

Esittelijä

tulosryhmän johtaja
Olavi Tikka

Lisätiedot

Olavi Tikka, tulosryhmän johtaja, puhelin: 310 38805
olavi.tikka(a)hel.fi

Liitteet

1	Helsingin kaupungin ekologisesti kestävän rakentamisen ohjelma vuosille 2012 - 2018, osa B infrarakentaminen
2	Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä 30.9.2011
3	Helsingin energian johtokunta 13.9.2011 § 53
4	Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunta 18.10.2011 § 73
5	Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä 13.9.2011
6	Kaupunkisuunnittelulautakunta 4.10.2011 § 321
7	Kiinteistölautakunta 20.10.2011 § 502
8	Liikennelaitos - liikelaitoksen johtokunta 6.10.2011 § 154
9	Rakennuslautakunta 30.8.2011 § 333
10	Teknisen palvelun lautakunta 8.9.2011 § 168
11	Ympäristölautakunta 23.8.2011 § 264

Otteet

Ote	**Otteen liitteet**
Kaupunginhallitus	Esitysteksti Liite 1
HKR-Rakennuttaja	Esitysteksti Liite 1

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 21.02.2012 § 91

Pöydälle 21.02.2012

HEL 2011-000466 T 10 00 00

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

tulosryhmän johtaja
Olavi Tikka

Lisätiedot

Olavi Tikka, tulosryhmän johtaja, puhelin: 310 38805
olavi.tikka(a)hel.fi